

Н.М. ШИЯН, С.Л. МОСЯКІН, М.М. ФЕДОРОНЧУК

Інститут ботаніки імені М.Г. Холодного НАН України
вул. Терещенківська, 2, м. Київ-1, МПС-1, 01601, Україна

**ТИПІФІКАЦІЯ ТАКСОНІВ РОДИНИ
ASTERACEAE ФЛОРИ УКРАЇНИ:
РОДИ *JURINEA* CASS., *LAGOSERIS*
M. VIEB., *LAMYRA* (CASS.) CASS.,
LAPSANA L., *LEONTODON* L.,
LEUCANTHEMUM MILL., *LIGULARIA* CASS.,
MATRICARIA L., *ONOPORDUM* L., *PICRIS* L.,
PTARMICA NECK., *PULICARIA* GAERTN.,
PYRETHRUM ZINN.**

Ключові слова: тип виду, голотип, лектотип, паратип, ізотип, *Jurinea*, *Lagoseris*, *Lamyra*, *Lapsana*, *Leontodon*, *Leucanthemum*, *Ligularia*, *Matricaria*, *Onopordum*, *Picris*, *Ptarmica*, *Pulicaria*, *Pyrethrum*, *гербарій*

Стаття є продовженням попередніх публікацій з типіфікації видів родини *Asteraceae*, описаних із території України. В ній наведено інформацію щодо представників родів *Jurinea* Cass., *Lagoseris* M. Vieb., *Lamyra* (Cass.) Cass., *Lapsana* L., *Leontodon* L., *Leucanthemum* Mill., *Ligularia* Cass., *Matricaria* L., *Onopordum* L., *Picris* L., *Ptarmica* Neck., *Pulicaria* Gaertn., *Pyrethrum* Zinn. Для кожного таксона наведено базионім, синоніміку, протолог за літературою, номенклатурний тип (виявлений типовий зразок) і місце його зберігання.

***JURINEA* Cass.**

1. *Jurinea brachycephala* Klokov, 1961, Список росл. герб. фл. УРСР: 32, № 197; Клоков, 1962, Фл. УРСР **11**: 458, рис. 86; Ильин, 1962, Фл. СССР **27**: 580, pro syn. *J. stoechadifolia* (M.

Bieb.) DC.; Kožuharov, 1976, Fl. Europ. 4: 218, pro syn. *J. stoechadifolia* (M. Bieb.) DC.; Черн., 1994, Фл. европ. ч. СССР 7: 227, pro syn. *J. stoechadifolia* (M. Bieb.) DC.

За протоологом: «Region steppae pratoso-graminosae transborysthenica: ditio Donetzica, districtus Czervonoarmijskiensis, prope pag. Krasnyj Jar, in calcareis denudates, 12 VIII 1925, M. Pidopliczka. — Лівобережний Злаково-Лучний Степ. Донецька обл., Червоноармійський р-н, с. Красний Яр, на вапнякових відслоненнях, 12 VIII 1925, М. Підоплічка [Підоплічко]».

Тип: «Region steppae pratoso-graminosae transborysthenica: ditio Donetzica, districtus Czervonoarmijskiensis, prope pag. Krasnyj Jar, in calcareis denudates, 12 VIII 1925, M. Pidopliczka. — Лівобережний Злаково-Лучний Степ. Донецька обл., Червоноармійський р-н, с. Красний Яр, на вапнякових відслоненнях, 12 VIII 1925, М. Підоплічка» (*KW* 075992 — lectotypus: N. Shiyan et al., hoc loco (N. Shiyan, 08.05.2008, in herb.); *KW* 005349, 075989 — 075991 — isolectotypi: N. Shiyan et al., hoc loco (N. Shiyan, 08.05.2008, in herb.)).

2. *Jurinea calcarea* Klokov, 1951, Ботан. журн. АН УРСР 7, 4: 47; Клоков, 1962, Фл. УРСР 11: 466, рис. 89; Ильин, 1962, Фл. СССР 27: 665; Клоков, 1962, Фл. УРСР 11: 473; Черн., 1994, Фл. европ. ч. СССР 7: 228, pro syn. *J. tyraica* Klokov, p. p.; Kožuharov, 1976, Fl. Europ. 4: 219, pro syn. *J. ledebourii* Bunge.

За протоологом: «RSS Ucr., dit. Chersonensis, prope pp. Gavrilovka et Kaczka-govka, 23 V 1888, I. Peczoski».

Тип: «с. Качкаровка, Херс[онского] уезда, 23 V 1888, [Й.] Пачоский» (*KW* 006328 — lectotypus: N. Shiyan et al., hoc loco (N. Shiyan, 19.02.2001, in herb.); *KW* 093894 — syntypus; *KW* 006327 — sp. authen.).

Примітка. На гербарному аркуші містяться два окремо етикетовані зразки — *KW* 006328 і *KW* 093894. Повна інформація з етикеток до них наведена в протолозі. Зразок *KW* 006328, вибраний нами за лектотип, — рослина з коренем і суцвіттям. Зразок *KW* 093894, етикетований як «*J. mollis* Rehb. с. Гавриловка Херс[онського] уезда [Й. Пачоский]», складається з нижньої частини рослини та двох суцвіть, монтованих одне біля одного. Над зразком *KW* 006328 міститься детермінанта «*J. calcarea* Klok. Typus! 03.09.1950. М. Клоков». Вірогідно, вона одночасно стосується обох рослин.

Крім наведених зразків, нами знайдений автентик із відповідною детермінантою М. Клокова: «Могилевский окр[уг], лес около Израйловского совхоза, 02 VI 1928, К.С. Янковский», *KW* 006327.

3. *Jurinea centauroides* Klokov, 1962, Фл. УРСР 11: 564, 485, рис. 95; Ильин, 1962, Фл. СССР 27: 546, pro syn. *J. cyanoides* (L.) Rchb.; Kožuharov, 1976, Fl. Europ. 4: 219, pro syn. *J. cyanoides* (L.) Rchb., p. p.; Черн., 1994, Фл. европ. ч. СССР 7: 223, pro syn. *J. cyanoides* (L.) Rchb.

За протоологом: «RSS Ucr., ditio Luganskiensis, distr. Miloviensis, steppa virginea reservata Striletzkyj step dicta, 01 VII 1959, O. Dubovyk».

Тип: «Луганская обл., Меловский р-н, заповедник “Стрелецкая степь” урочище Хомутець, 12 VI 1958, О. Дубовик» (*KW* 006331 — holotypus; *KW* 076225 — isotypus; *KW* 006329, 006330, 076226 — 076228 — paratypi cum isoparatypi).

Примітка. Зразка, зібраного О. Дубовик із датою «01 VII 1959» і визначеного М. Клоковим як *J. centauroides*, не знайдено. Можливо, що в ході опису була допущена помилка, тому на зразку, який ми вважаємо за голотип, М. Клоков залишив детермінанту: «*J. centauroides* Klok.

Typus speciei!! 29 XI 1959 Determ. M. Klokov» («Typus speciei!! Klokov» дописано повторно). Зразки, цитовані в українській частині опису виду, ми розглядаємо як паратипи.

4. *Jurinea charcoviensis* Klokov, 1951, Ботан. журн. АН УРСР, **8**, 1: 49; Ильин, 1962, Фл. СССР **27**: 481; Клоков, 1962, Фл. УРСР **11**: 481; Kožuharov, 1976, Fl. Europ. **4**: 219, pro syn. *J. cyanoides* (L.) Rchb.; Черн., 1994, Фл. европ. ч. СССР **7**: 223, pro syn. *J. cyanoides* (L.) Rchb.

За протологом: «RSS Ucr., dit. Charcoviensis, prope opp. Merefa, in pineto Magno, 17 VII 1948, M. Klokov».

Тип: «Укр. РСР, Харьковской обл., [Мерефа], Великий бор. Пески у бора, окраина города, 17 VII 1948, М. Клоков» (*KW*006334 — holotypus; *KW*006332 — isotypus).

Примітка. На типовому зразку виду є польова етикетка: «Мерефа, 17 VII 1948, М. Клоков». На основній етикетці зразка *KW*006334 та на детермінанті М. Клоков власноруч зазначив «Typus speciei!». У *KW* зберігаються зразки, за якими М. Клоков планував описати *Jurinea charcoviensis* Klokov var. *polyccephala* (Czern.) Klokov (*KW* 006335) та *J. charcoviensis* Klokov f. *integrifolia* Klokov (*KW* 006333).

5. *Jurinea granitica* Klokov, 1951, Ботан. журн. АН УРСР, **8**, 1: 48; Ильин, 1962, Фл. СССР **27**: 552; Клоков, 1962, Фл. УРСР **11**: 479, рис. 93; Черн. 1994, Фл. европ. ч. СССР **7**: 224, pro syn. *J. ewersmannii* Bunge.

За протологом: «RSS Ucr., dit. Staliniensis, distr. Pervomajskiensis, prope pag. Starodubivka, in rupibus ad fl. Berda, 12 VII 1927».

Тип: «с. Стародубовка, гнейси над р. Бердою, 12 VII 1927, Ю. Клопов» (*KW* 006339 — holotypus; *KW* 006340—006342 — isotypi; *KW* 006337, 006338 — sp. authen.).

Примітка. У протолозі пропущено прізвище колектора.

6. *Jurinea helenae* Sobko, 1972, Укр. ботан. журн. **29**, 6: 705, рис. 706.

За протологом: «RSS Ucr., ditio Odessana, distr. Savraniensis, in arenis ad p. Vilshanka, 27 VII 1969, V. Sobko. — Українська РСР, Одеська обл., Савранський р-н, с. Вільшанка, на пісках, 27 VII 1969, В. Собко».

Тип: Не виявлений. Імовірно, зберігається в *KWHA*.

Примітка. У протолозі зазначено, що тип (цитований вище) і паратипи («Українська РСР, Одеська обл., Савранський р-н, с. Концеба, на пісках, 20 IX 1968, В. Собко; окол[иці] м. Саврань, на пісках, 30 VII 1969, В. Собко») цього виду зберігаються в *KW*. Ні у вищеназваному гербарії, ні в інших колекціях автентичні матеріали не виявлені.

7. *Jurinea laxa* Fisch. ex Pjlin, 1928, Изв. Главн. бот. сада СССР, **27**: 84; Ильин, 1962, Фл. СССР **27**: 556, табл. 41; Клоков, 1962, Фл. УРСР **11**: 489, рис. 97; Kožuharov, 1975, Bot. J. Linn. Soc. (London), **71**: 42, pro syn. *J. albicaulis* Bunge subsp. *laxa* (Fisch. ex Pjlin) Kožuharov; id. 1976, Fl. Europ. **4**: 219, pro syn. *J. albicaulis* Bunge subsp. *laxa* (Fisch. ex Pjlin) Kožuharov; Черн. 1988, Нов. сист. высш. раст. **25**: 158—159; Черн. 1994, Фл. европ. ч. СССР **7**: 224, pro syn. *J. longifolia* DC.

За протологом: «Rossia australis. Reg. Cherson.: 1) In arenis inter Perecop et Oleschki, leg. Pallas; 2) in sabullosis ad Borysthenem inferiorem, leg. Steven; 3) Oleschki,

19 VII 1926, № 179/ 948, leg. A. Porezky; 4—5) arena “Ivanovski”, 26 VI 1926, № 178 et 181, leg. Porezky; 6) arena “Gzelbaskie peski”, 01 VIII 1926, № 180/ 947 leg. Prezky».

Тип: Не виявлений. Імовірно, зберігається в гербарії *LE*.

Примітка. Місцем зберігання типового зразка у «Флоре СССР» зазначений гербарій *LE*.

8. *Jurinea longifolia* DC. 1838, Prodr. **6:** 674; Ильин, 1962, Фл. СССР **27:** 556, pro syn. *J. laxa* Fisch. ex Iljin; Клоков, 1962, Фл. УРСР **11:** 480, pro syn. *J. laxa* Fisch. ex Iljin; Kožuharov, 1975, Bot. Journ. Linn. Soc. (London), **71:** 42, pro syn. *J. albicaulis* Bunge subsp. *laxa* (Fisch. ex Iljin) Kožuharov; id. 1976, Fl. Europ. **4:** 219, pro syn. *J. albicaulis* Bunge subsp. *laxa* (Fisch. ex Iljin) Kožuharov; Черн., 1988, Нов. сист. высш. раст. **25:** 158—159; id., 2003, Нов. сист. высш. раст. **35:** 202; id., 1994, Фл. европ. ч. СССР **7:** 224.

За протологом: «in sabulosis Chersonensibus ad Borysthenem, Godet, Jul. 1828».

Тип: «In sabulosis Chersonensibus ad Borysthenem, Godet, Jul. 1828» (*G* — holotypus; *LE* — photo).

Примітка. Ймовірно, зразки зібрані на Олешківських пісках.

9. *Jurinea michelsonii* Iljin, 1962, Фл. СССР **27:** 726, 666; Черн. 1994, Фл. европ. ч. СССР **7:** 227; Клоков, 1962, Фл. УРСР **11:** 562, 464, рис. 88, pro syn. *J. pachysperma* Klokov.

За протологом: «Statio Maximovka-Bogdanovka, prope pag. Romanovka, 09 VI 1916, A. Michelson. In Herb. Inst. Bot. Ac. Sc. (Leningrad) conservatorum».

Тип: Не виявлений. Імовірно, зберігається в гербарії *LE*.

10. *Jurinea mollissima* Klokov, 1950, Ботан. журн. АН УРСР **7,** 4: 49; Клоков, 1962, Фл. УРСР **11:** 472; Ильин, 1962, Фл. СССР **27:** 664; Черн., 1994, Фл. европ. ч. СССР **7:** 228.

За протологом: «RSS Ucr., dit. Ismailiensis, prope pag. Budaky, 27 V 1887, V. Lipsky».

Тип: «Бессарабия. Будаки, 27 V 1887, В. Липский» (*KW* 006344 — holotypus).

11. *Jurinea pachysperma* Klokov, 1962, Фл. УРСР **11:** 562, 464, рис. 88; Черн., 1994, Фл. европ. ч. СССР **7:** 227, pro syn. *J. michelsonii* Iljin.

За протологом: «RSS Ucr., ditio Ternopoliensis, prope opp. Kremenetz in Montibus Kremenetzensibus, mons Masljatyn dictus, in declivibus calcareo-sabulosis, 09 VIII 1960, M. Klokov et B. Zaverucha».

Тип: «Кременецькі гори, гора Маслятин, степовий схил, 09 VI 1958, Б.В. Заверуха» (*KW* 076816 — lectotypus: N. Shiyan et al., hoc loco (N. Shiyan, 17.07.2008, in herb.)).

Примітка. У протолозі М. Клоков, крім голотипу (котрий на даний момент не виявлений в *KW* та *LE*) навів ще три паратипи, один із яких був знайдений у фондах *KW*. За відсутності інших гербарних матеріалів *J. pachysperma* цей зразок ми розглядаємо як лектотип, а в разі виявлення голотипу — його слід категоризувати як паратип.

12. *Jurinea paczoskiana* Iljin, 1932, Изв. Бот. сада АН СССР, **30,** 3—4: 345; Ильин, 1962, Фл. СССР **27:** 564; Клоков, 1962, Фл. УРСР **11:** 487, рис. 96; Черн., 1988, Нов. сист. высш. раст. **25:** 159, pro syn. *J. longifolia* DC.; Черн., 1994, Фл. европ. ч. СССР **7:** 224, pro syn. *J. longifolia* DC.

За протоологом: «Ukraina: 1) Nikolaev, arenae per fl. Bug, 10.VII.1910, leg. J. Paczosky (sub *J. polyclonos* × *cyanooides*); 2) Nikolaev, arena, 15.VIII.1913, leg. J. Paczosky (sub *J. cyanooides* ad var. *J. polyclonos* *vergens*); 3) reg. Cherson, Jakovlevka prenae per. fl. Ingulecz, 22.VII.1904, leg. J. Paczosky (sub *J. polyclonos* var. *longifolia* DC.); 4) Nikolaev, arena prope “Leski”, 1894, leg. Fedoseev; 5) in demissis ad Borysthenem infra urbem Alexandrovka, 1865, leg. L.Gruner».

Тип: Не виявлений. Імовірно, зберігається в гербарії *LE*.

13. *Jurinea pseudocyanooides* Klokov, 1951, Ботан. журн. АН УРСР **8**, 1: 51; Ильин, 1962, Фл. СССР **27**: 547; Клоков, 1962, Фл. УРСР **11**: 483, рис. 94; Ильин, 1962, Фл. СССР **27**: 546, pro syn. *J. cyanooides* (L.) Rchb.; Kožuharov, 1976, Fl. Europ. **4**: 219, pro syn. *J. cyanooides* (L.) Rchb., p. p.; Черн., 1994, Фл. европ. ч. СССР **7**: 223, pro syn. *J. cyanooides* (L.) Rchb.

За протоологом: «RSS Ucr., dit. Kioviensis, distr. Vassilkoviensis, prope pag. Dsvincove, in pineto, 30 VII 1928 [s. coll.]».

Тип: «Укр. РСР, Київська обл., Васильківський р-н, Сподарецький сосновий ліс, 30 VII 1928, [Ю.] Клопов» (*KW* 006345 — holotypus).

Примітка. Поряд із основною етикеткою на типовому зразку міститься польова етикетка («с. Дзвінкове, Васильківського р-н, Сподорецький сосновий ліс, 30 VII 1928, [Ю.] Клопов») та детермінанта «*J. pseudocyanooides* Klokov. Typus! 02 IX 1950, М. Клоков».

14. *Jurinea salicifolia* Grun. 1868, Bull. Soc. Nat. Moscou, **41**, 2: 431; Ильин, 1962, Фл. СССР **27**: 552; id., 1963, Ботан. мат-лы (Ленинград), **22**: 267, Клоков, 1962, Фл. УРСР **11**: 476, рис. 92.; Черн., 1994, Фл. европ. ч. СССР **7**: 224; id., 2003, Нов. сист. высш. раст. **35**: 201; Kožuharov, 1976, Fl. Europ. **4**: 219, pro syn. *J. polyclonos* auct. non DC.

За протоологом: «In arenosis siccis ad fl. Orel (supra urbem Catherinoslaw in Borysthenem influentem) med. mense Sept. florentem legit cl. Haupt».

Тип: «Черкасская обл., окол. с. Яблунцы, 16 VII 1923, С. Постригань» (*LE* s.n. — neotypus: Ильин, 1962, Фл. СССР **27**: 552).

Примітка. Неотип цього таксона був вибраний М. Ільїним у зв'язку із втраатою типового зразка (Чернева, 2003).

15. *Jurinea sordida* Steven, 1856, Bull. Soc. Nat. Moscou **29**, 4: 401; Клоков, 1962, Фл. УРСР **11**: 469, рис. 90; Ильин, 1962, Фл. СССР **27**: 667; Черн., 1994, Фл. европ. ч. СССР **7**: 228; Kožuharov, 1976, Fl. Europ. **4**: 219, pro syn. *J. ledebourii* auct. non Bunge.

За протоологом: [Крим] «...in montosis hinc inde».

Тип: Не виявлений. Імовірно, зберігається в *H*.

16. *Jurinea talijevii* Klokov, 1950, Ботан. журн. АН УРСР **7**, 4: 50; Клоков, 1962, Фл. УРСР **11**: 474, рис. 91; Ильин, 1962, Фл. СССР **27**: 660; Черн., 1994, Фл. европ. ч. СССР **7**: 228.

За протоологом: «RSS Ucr., dit. Voroshilovgradensis, distr. Mjeloviensis, in cretaceis prope pag. Kalmykiovka, 24 VI 1927, E. Lavrenko, I. Zoz».

Тип: «Укр. РСР, Ворошиловградська обл., Крейдяні відслонення біля р. Калмиківки, 24 VI 1927, Є. Лавренко, І. Зоз» (*KW* 006350 — holotypus; *KW* 006349 — paratypus).

17. *Jurinea thyrsoflora* Klokov, 1951, Ботан. журн. АН УРСР, **8**, 1: 53; Ильин, 1962, Фл. СССР **27**: 567; Клоков, 1962, Фл. УРСР **11**: 491; Черн., 1994, Фл. европ. ч. СССР **7**: 226, pro syn. *J. tenuiloba* Bunge.

За протологом: «RSS Ucr., dit. Dnjepropetrovsk, insulaborysthenica Czepeliensis, in decliviis sabulosis, 28 VIII 1948, М. Котов».

Тип: «Днепропетровск. Чепельский остров, песч[аные] кучугуры, 28 VIII 1948, М. Клоков» (*KW*006354 — holotypus; *KW*006351, 006352, 006355, 077463 — isotypi).

Примітка. У протолозі колектором зразка помилково вказано М. Котова. Насправді колектором цього зразка є М. Клоков, яким власноруч написано етикетка до зразка *KW*006354 та зроблено на ній примітку: «Turpus species!».

18. *Jurinea tyraica* Klokov, 1962, Фл. УРСР **11**: 563, 473; Черн., 1994, Фл. европ. ч. СССР **7**: 228, pro syn. *J. mollissima* Klok.

За протологом: «RSS Ucr., ditio Czernovytziensis, distr. Zastavnensis, prope pag. Prylypcze, loco demisso “vertep” dicto, in declivio steppacea, 15 V 1952, М. Klokov et J. Artemczuk».

Тип: «Чернівецька обл., Заставнівський р-н, с. Прилипче, Вертеп, степові схили, 15 V 1952, М. Клоков, І. Артемчук» (*KW*076232 — lectotypus; *KW*076229 — 076231, 076233 — isolectotypi).

Примітка. За лектотип нами обрано один із зразків-дублетів, визначених М. Клоковим як *J. tyraica* Klokov.

LAGOSERIS M. BIEB.

19. *Lagoseris callicephal* Juz. 1951, Ботан. мат-лы (Ленинград), **14**: 45, nom. altern.; Черн., 1964, Фл. СССР **29**: 706; Цвелев, 1989, Фл. европ. ч. СССР **8**: 138; P.D. Sell, 1976, Fl. Europ. **4**: 353, pro syn. *Crepis purpurea* (Willd.) M. Bieb.

За протологом: «Jaila Babugan, in rupibus ad ejus marginem (in descensu ad jugum Agus-khyr), 23 VII 1946, fl., fr., Pl. Taur. N 221, S. Juzepczuk. — Бабуган-Яйла, скалы у ее окраины (на спуске к хр. Агысхыр), 23 VII 1946, fl., fr., Pl. Taur. № 221, S. Juzepczuk».

Тип: «Бабуган-Яйла, скалы у ее окраины (на спуске к хр. Агысхыр), 23 VII 1946, fl., fr., Pl. Taur. № 221, S. Juzepczuk» (*LE* s.n. — holotypus).

20. [*Lagoseris purpurea* (Willd.) Boiss.] *Hieracium purpureum* Willd., 1803, Sp. Pl. **3**, 3:1560. — *Lagoseris purpurea* (Willd.) Boiss. 1875, Fl. Or. **3**: 883; Черн., 1964, Фл. СССР **29**: 705; Цвелев, 1989, Фл. европ. ч. СССР **8**: 138; M. Bieb., 1808, Fl. Taur.—Caucas. **2**: 255, pro syn. *Crepis purpurea* (Willd.) M. Bieb.; M. Bieb., 1819, l. c. **3**: 539, pro syn. *Lagoseris taurica* M. Bieb. nom. illeg.; Babcock, 1947, Univ. Calif. Publ., Bot. **22** (The genus *Crepis*, 2): 624, pro syn. *Crepis purpurea* (Willd.) M. Bieb.; DC., 1838, Prodr. **7**, 1: 180, pro syn. *Intybellia purpurea* DC.; P.D. Sell, 1976, Fl. Europ. **4**: 353, pro syn. *Crepis purpurea* (Willd.) M. Bieb.

За протологом: sub «*Hieracium purpurea* Willd.» [без зазначення місця збору].

Тип: «Tauria, in collibus cretaceis. *Hieracium purpurea*. *Lagoseris taurica* [Stev]» (*B-W*14638-00 1, 14638-01 0 — holotypus: Röpert, D. (Ed.) 2000 — (continuously up-

dated): Digital specimen images at the Herbarium Berlinense. — Published on the Internet <http://ww2.bgbm.org/herbarium/> (Barcode: *B-W*14638-00 1 /ImageId: 174006) [accessed 09-Aug-11]; Röpert, D. (Ed.) 2000 — (continuously updated): Digital specimen images at the Herbarium Berlinense. — Published on the Internet <http://ww2.bgbm.org/herbarium/> (Barcode: *B-W*14638-00 1 /ImageId: 174006) [accessed 09-Aug-11]).

Примітка. За літературою, номенклатурним типом *Lagoseris purpurea* (Willd.) Boiss. є неотип («Crimea, Karasubazar, hills, Rehman in 1874» (sec. E.V. Babcock, 1947, l. c. 22 (The genus *Crepis*, 2): 624)), обраний свого часу для *Crepis purpurea* (Willd.) M. Bieb., оскільки базисним для обох цих таксонів є *Hieracium purpureum* Willd. Потреба у виборі неотипу виникла у зв'язку з тим, що К.Л. Вільденов (К.-Л. Willdenow, 1803) у протолозі не вказав ні голотипу, ні місця походження виду. Тому Е.В. Бабкок (E.V. Babcock, 1947), з огляду на роботу Маршалла фон Біберштейна, де про тип написано: «Habitat in Tauriae saxosis cretaceis, imprimis circa Karasubazar» (sec. M. Bieb., 1808, l. c. 2: 255, про *Crepis purpurea* (Willd.) M. Bieb.), обирає неотип із двох дублетів А. Ремана, один із яких зберігався в Берліні (*B*), а другий — у Женеві (*G*). Пізніше берлінський зразок було втрачено, тому С.К. Черепанов (Чер., 1964, l. c. 29: 705—706) за неотип приймає зразок із гербарію *G*.

Зі свого боку, П.Е. Буасьє, спираючись на ту ж саму роботу К.-Л. Вільденова («Willd. Sp III, p. 1560 sub Hieracio») і розглядаючи як синоніми *Lagoseris purpurea* (Willd.) Boiss. описані *Crepis purpurea* (Willd.) M. Bieb. та *Intybellia purpurea* DC., у протолозі про тип пише: «Hab. in saxosis cretaceis Tauriae circa Karassubazar (Stev.!)» (Boiss. 1875, l. c. 3: 883). Вірогідно, П.Е. Буасьє як типовий зразок(и) розглядав матеріали з гербарію К.-Л. Вільденова з поміткою на них Х. Стевена. Ймовірно, саме вони слугували О.П. Декандолю для опису виду *Intybellia purpurea* DC., тип якого походить із Криму («In Tauriae saxosis» (sec. DC., 1838, l. c. 7, 1: 180)) і для якого серед уже згаданих синонімів розглядається описаний Х. Стевеном у листі *Lagoseris purpurea* («*L. purpurea* Stev. in litt.») sec. DC. 1838, l. c. 7, 1: 180).

Виявлено, що в гербарній колекції К.-Л. Вільденова в Берліні (*B-W*) зберігається зразок *Hieracium purpureum* Willd. (*B-W* 14638-00 1, 14638-01 0), на обкладинці якого вказано «Tauria, in collibus cretaceis», а на паперовій підкладці зразка є два визначення «*Hieracium purpureum*» і «*Lagoseris taurica* [Stev.]». Оскільки дані цього зразка відповідають протологу та збігаються з узагальненими відомостями про тип попередніх дослідників, то ми схильні розглядати вказаний вище зразок із колекції К.-Л. Вільденова як голотип. У такому випадку пропонується раніше неотипіфікація («Crimea, Karasubazar, hills, Rehmann in 1874»: E.V. Babcock, 1947, l. c.: 624 (*G*)) має бути відмінена.

21. *Lagoseris robusta* Czer., 1964, Фл. СССР 29: 759, 704; Цвелев, 1989, Фл. европ. ч. СССР 8: 138, pro syn. *L. purpurea* (Willd.) Boiss.

За протологом: «Tauria meridionalis, inter montem Aj-Petri et flumen Uczan-Ssu, in declivibus lapidosis, 27 VI 1912, S. Ganeschin».

Тип: «Таврическая губ., Ялтинский уезд. Каменистый склон по дороге с Ай-Петри на Учан-Су, 27 VI 1912, С. Ганешин» (*LE* s.n. — holotypus).

LAMYRA (CASS.) CASS.

22. [*Lamyra echinocephala* (Willd.) Tamamsch.] *Cnicus echinocephalus* Willd., 1800, Sp. Pl. 3: 1685. — *Lamyra echinocephala* (Willd.) Tamamsch. 1954, Ботан. мат-лы (Ленинград), 16: 470; Тамамш., 1963, Фл. СССР 28: 220; Цвелев, 1989, Фл. европ. ч. СССР 7: 248; Greuter, 1967, Boissiera, 13: 146, pro syn. *Ptilostemon echinocephalus* (Willd.) Greuter; K. Werner, 1976, Fl. Europ. 4: 243, pro syn. *P. echinocephalus* (Willd.) Greuter; Клоков, 1964, Фл. УРСР 11: 523, pro syn. *Lamyra echinocephala* (Willd.) Klokov, comb. superfl.

За протологом: «in saxosis Tauriae».

Тип: «Habitat in Tauria. Habitat in saxosis, et floret Julio et seq: Specimina lecta pone Achmetschet dei 12 Jul: 1793. Boeber W.» (*B—W* 14950-00 0, 14950-01 0, 14950-020 — holotypus: Röpert, D. (Ed.) 2000- (continuously updated): Digital specimen images at the Herbarium Berolinense. — Published on the Internet <http://ww2.bgbm.org/herbarium/> (Barcode: *B—W*14950-00 0 / ImageId: 189194) [accessed 09-Aug-11]; Röpert, D. (Ed.) 2000- (continuously updated): Digital specimen images at the Herbarium Berolinense. — Published on the Internet <http://ww2.bgbm.org/herbarium/> (Barcode: *B—W* 14950-01 0 / ImageId: 189211) [accessed 09-Aug-11]; Röpert, D. (Ed.) 2000- (continuously updated): Digital specimen images at the Herbarium Berolinense. — Published on the Internet <http://ww2.bgbm.org/herbarium/> (Barcode: *B—W* 14950-02 0 / ImageId: 189227) [accessed 09-Aug-11]).

LAPSANA L.

23. *Lapsana aipetriensis* Vassilcz., 1964, Фл. СССР **29**: 727, 404; Вас., 1964, Фл. СССР **29**: 402, pro syn. *L. intermedia* M. Bieb.; Привалова, 1972, Определ. высш. раст. Крыма: 503, pro syn. *L. intermedia* M. Bieb.; Цвелев, 1985, Нов. сист. высш. раст. **22**: 275, pro syn. *L. intermedia* M. Bieb.; Цвелев, 1989, Фл. европ. ч. СССР **8**: 18, pro syn. *L. intermedia* M. Bieb.

За протоологом: «Tauria, Jaila prope summitatem montis Ai-Petri».

Тип: «Склоны Яйлы над Ялтой, 17 VIII 1900, [К.] Гольде» (*LE* s.n. — holotypus).

24. *Lapsana intermedia* M. Bieb., 1819, Fl. Taur.-Cauc. **3**: 540; Вас., 1964, Фл. СССР **29**: 402; Привалова, 1972, Определ. высш. раст. Крыма: 503; Цвелев, 1985, Нов. сист. высш. раст. **22**: 275; Цвелев, 1989, Фл. европ. ч. СССР **8**: 18; Schmalh., 1897, Фл. Ср. и Юж. Росс. **2**: 133, pro syn. *L. grandiflora* var. *intermedia* (M. Bieb.) Schmalh.; Hayek, 1931, Prod. Fl. Balcan. **2**: 803, pro syn. *L. communis* subsp. *intermedia* (M. Bieb.) Hayek; P.D. Sell, 1976, Fl. Europ. **4**: 344, pro syn. *L. communis* subsp. *intermedia* (M. Bieb.) Hayek.

За протоологом: «In Taurie et Caucasi inumbratis sylvis vulgaris alibi species frequentior».

Тип: Не виявлений. Імовірно, зберігається в гербарії *LE*.

LEONTODON L.

25. *Leontodon biscutellifolius* DC., 1838, Prodr. **7**, 1:103; Клоков, 1965, Фл. УРСР **12**: 209; Гельтман, 1989, Фл. европ. ч. СССР **8**: 3; В. Васил., 1964, Фл. СССР **29**: 215, pro syn. *L. asper* (Waldst. et Kit.) Poir.; Rohlena, 1911, Sitzungsber. Böhm. Ges. Wiss. **1**: 67, pro syn. *L. crispus* Vill. subsp. *asper* (Waldst. et Kit.) Rohlena.

За протоологом: «...in pascuis siccis Apennini Neapolitani et Romani, in Tauria herbidis».

Тип: Не відомий. Оскільки в протолозі вказано принаймні три географічні регіони, то вид, очевидно, описаний за кількома зразками. Можливо, лектотип походить не з України.

26. *Leontodon gutzlorum* V. Vassil., 1961, Ботан. мат.-лы (Ленинград), **21**: 397; В. Васил., 1964, Фл. СССР **29**: 210; Клоков, 1965, Фл. УРСР **12**: 200, pro syn. *L. pratensis* (Link) Rchb.; Finch, P. D. Sell, 1976, Fl. Europ. **4**: 311, pro syn. *L. autumnalis* L.; Гельтман, 1989, Фл. европ. ч. СССР **8**: 29, pro syn. *L. autumnalis* L.

За протоологом: «Montes Carpatici, mons Goverla, 22—23 VII 1940, A. Pojarkova, R. Roshevitz et B. Schischkin».

Тип: «Станиславская обл., Карпаты, г. Говерла, 22—23 VII 1940, А.М. Пояркова, Р.Ю. Рошевиц, Б.К. Шишкин» (*LE* s.n. — holotypus, isotypi).

27. *Leontodon jailae* Klokov, 1965, Фл. УРСР **12**: 561, 210; Гельтман, 1989, Фл. европ. ч. СССР **8**: 30, pro syn. *L. caucasicus* (M. Bieb.) Fisch. var. *jillae* (Klokov) Geltman.

За протоологом: «RSS Ucr., ditio Taurica, districtus Alushtensis, mons Roman-Kosh, 16 VII 1955, A.I. Gisenko».

Тип: «Крымская обл., Алуштинский р-н, Крымский государственный заповедник, г. Роман-Кош, 16 VII 1955, А.И. Гизенко» (*KW* 006433 — holotypus).

28. *Leontodon kulczynskii* M. Pop. 1949, Очерк раст. фл. Карпат: 299, 254; Гельтман, 1989, Фл. европ. ч. СССР **8**: 30; В. Васил., 1964, Фл. СССР **29**: 211, pro syn. *L. repens* Schur; Finch, P.D. Sell, 1976, Fl. Europ. **4**: 313, pro syn. *L. repens* Schur.

За протоологом: «In Karpatorum silvaticorum ditione Marmarosch, in monte Stoh, ad confinium Rumaniae in pratis subalpinis, 1600 m., fl. et fr. imm. 31 VII 1946, M. Popov (501)».

Тип: «Karpati silvatici (K. orientalis) in ditionis Marmarosch monte, pratis subalpinis (ad fl. Tissa alba), 31 VII 1946, M. Popov (501)» (*LE* s.n. — holotypus).

29. *Leontodon schischkinii* V. Vassil., 1961, Ботан. мат-лы (Ленинград), **21**: 398; В. Васил., 1964, Фл. СССР **29**: 212; Finch, P.D. Sell, 1976, Fl. Europ. **4**: 313; Гельтман, 1989, Фл. европ. ч. СССР **8**: 31, pro syn. *L. danubialis* Jacq.

За протоологом: «Montes Carpatici, regio Stanislavskaja, prope stationem viae ferreae Vorochta, 21 VII 1940, A. Pojarkova, R. Rozhevitz et B. Schischkin».

Тип: «Станиславская обл., ст. Ворохта, 21 VII 1940, А.М. Пояркова, Р.Ю. Рошевиц, Б.К. Шишкин» (*LE* s.n. — holotypus).

LEUCANTHEMUM MILL.

30. *Leucanthemum raciborskii* M. Pop. et Chrsan., 1949, в М. Поп. Очерк раст. фл. Карпат: 248; Доброч., 1962, Фл. УРСР **11**: 273; Soó, 1972, Feddes Repert. **83**, 3: 154, pro syn. *L. vulgare* L. subsp. *subalpinum* (Shur) Soó; Цвелев, 1961, Фл. СССР **26**: 145, pro syn. *L. subalpinum* (Simonk.) Tzvelev; Цвелев, 1994, Фл. европ. ч. СССР **7**: 138, pro syn. *L. subalpinum* (Simonk.) Tzvelev.

За протоологом: «Tantum in montibus Svidovec in Carpatis sylvaticis».

Тип: «*Leucanthemum raciborskii* M. Pop. & Chrsan. sp.n. Свидовец, 23 VII 1946, М.Г. Попов» (*LE* s.n. — holotypus).

LIGULARIA CASS.

31. *Ligularia ucraïnica* Minderova, 1957, Укр. ботан. журн. **14**, 2: 46.

За протоологом: «RSS. Ukr., Dit. Volhynensis, distr. Ovadnensis, prope p. Verba, in alneto paludoso, rarissime, 04 VII 1890, W. de Montesor».

Тип: «Verby [...] de Volhynia distr. de Voladimir-Volhynskij [...] marais formis bei *Alnus glutinosa*, 4 Juillet 1890, W. de Montesor» (*KW* 006445, 006446 — lectotypus).

N. Shiyan et al., hoc loco (N. Shiyan, 05.06.2008, in herb.); *KW* 006443, 006444 — isolectotypi: N. Shiyan et al., hoc loco (N. Shiyan, 05.06.2008, in herb.).

Примітка. Автентичні зразки складаються з двох гербарних аркушів кожен. Зразок, обраний за лектотип (*KW* 006445, 006446), являє собою рослину, яка добре збереглася. На першому гербарному аркуші (*KW* 006445) є квітконосне стебло з розквітлими кошиками та декількома прикореневими листками в його основі; на другому (*KW* 006446) — відокремлений квітконіс і пара прикорневих листків. Перший аркуш ізолектотипу (*KW* 006443) містить лише суцвіття рослини, а другий (*KW* 006444) — рослину з кореневою мичкою, прикорневими листками та відокремлене суцвіття. На перших гербарних аркушах цих дублетів етикетки написані чорним чорнилом власноруч В. Монтрезором (W. de Montresor). Зразок *KW* 006443 має додаткову етикетку, написану простим олівцем: «около Вербы, 4 Juillet 1890, [W. de Montresor]».

MATRICARIA L.

32. *Matricaria tzvelevii* Pobed., 1961, Фл. СССР **26**: 871, 149; Цвелев, 1994, Фл. европ. ч. СССР **7**: 138; Soó, 1969, Acta Bot. Acad. Sci. Hung. **15**, 3—4: 344, pro syn. *M. chamomilla* L. subsp. *tzvelevii* (Pobed.) Soó; Rausch., 1974, Folia Geobot. Phytotax. (Praha), **9**: 155, pro syn. *Chamomilla tzvelevii* (Pobed.) Rausch; Kay, 1976, Fl. Europ. **4**: 167, pro syn. *C. tzvelevii* (Pobed.) Rausch.

За протоологом: «Tauria, distr. Sudak, in declivibus montis “Bolvan”, prope pagum Ujutnoe, 11 VIII 1960, leg. Tzvelev».

Тип: «Крымская обл., Судакский р-н, шебнистый склон горы «Болван», со слабым засорением в окр. пос. Уютное, 11.08.1960, собр. Велев» (*LE* s.n. — holotypus, isotypi).

ONOPORDUM L.

33. *Onopordum tauricum* Willd., 1803, Sp. Pl. **3**, 3: 1687; Тамамш., 1963, Фл. СССР **28**: 233; Amaral Franco, 1976, Fl. Europ. **4**: 244; Черн., 1994, Фл. европ. ч. СССР **7**: 249.

За протоологом: «in Tauria».

Тип: «Habitat in Tauria» (*B-W* 14960-00 0, 14960-01 0 — holotypus: Röpert, D. (Ed.) 2000 — (continuously updated): Digital specimen images at the Herbarium Berlinense. — Published on the Internet <http://ww2.bgbm.org/herbarium/> (Barcode: *B-W* 14960-00 0 / ImageId: 189605) [accessed 09-Aug-11]; Röpert, D. (Ed.) 2000 — (continuously updated): Digital specimen images at the Herbarium Berlinense. — Published on the Internet <http://ww2.bgbm.org/herbarium/> (Barcode: *B-W* 14960-01 0 / ImageId: 189617) [accessed 09-Aug-11]).

PICRIS L.

34. *Picris rigida* Ledeb. ex Spreng., 1826, Syst. Veg. **3**: 663; Ledeb. 1846, Fl. Ross. **2**, 2: 800; В. Васил., 1964, Фл. СССР **29**: 223; Гельтман, 1989, Фл. европ. ч. СССР **8**: 32.

За протоологом: «in Tauria...».

Тип: «*Picris rigida* mihi, legit in Tauria ad [...] monti Agarmysh, 1818» (*LE* s.n. — lectotypus: N. Shiyan, hoc loco (Krytzka, 2001, in herb.)).

Примітка. Етикетка типового зразка написана К. Ледебуром.

***PTARMICA* NECK.**

35. *Ptarmica borysthenea* Klokov et Sakalo, 1954, Ботан. мат-лы (Ленинград). **16**: 354; Цвелев, 1987, Аркт. фл. СССР **10**: 106, pro syn. *Ptarmica salicifolia* subsp. *borysthenea* (Klokov et Sakalo) Tzvelev; Крыл., 1964, Фл. Зап. Сиб. **12**, 2: 3484, pro syn. *P. salicifolia* (Besser) Serg.; Клоков, Кришкая, 1984, Тысячелистники: 204, pro syn. *P. salicifolia* (Besser) Serg.; Цвелев, 1994, Фл. европ. ч. СССР **7**: 116, pro syn. *P. salicifolia* (Besser) Serg.; Боч., 1961, Фл. СССР **26**: 122, pro syn. *Achillea salicifolia* Besser.

За протоологом: «Kiovia, insula borysthenea Truchanoviana, locis sabulosis ripariis humidis, 11 VII 1951, М. Клоков et S. Клокова. — Киев, Труханов остров на Днепре, по берегам озерец, на влажной песчаной почве, 11 VII 1951, М. Клоков, С. Клокова».

Тип: «Київ, Труханів остров, берега озерець, 11 VII 1951, М. Клоков, С. Клокова» (*LE* s.n. — lectotypus: N. Shiyan et al., hoc loco).

Примітка: Оскільки тип цього виду не знайдено, то зразок, який зберігається в гербарії *LE* з приміткою «isotypus», ми пропонуємо розглядати як лектотип.

***PULICARIA* GAERTN.**

36. *Pulicaria uliginosa* Steven, 1836, in DC. Prod. **5**: 478; Голубк., 1959, Фл. СССР **25**: 491; Доброч., 1962, Фл. УРСР **11**: 139; Голубк., 1959, Фл. СССР **25**: 490, pro syn. *P. dysenterica* (L.) Bernh.; Ratcliffe, 1976, Fl. Europ. **4**: 137, pro syn. *P. dysenterica* (L.) Bernh.; Григорьевская, 1990, Ботан. журн. **75**, 3: 434, pro syn. *P. dysenterica* (L.) Bernh.; Цвелев, 1994, Фл. европ. ч. СССР **7**: 88, pro syn. *P. dysenterica* (L.) Bernh.

За протоологом: «in Tauria meridionalis und fossas aquosas legit. cl. Steven».

Тип: Не виявлений. Імовірно, зберігається в гербарії *H*.

***PYRETHRUM* ZINN.**

37. *Pyrethrum odessanum* Klokov, 1926, Index Sem. Hort. Bot. Charkow.: 7; Клоков, 1950, Визн. росл. УРСР: 540; Цвелев, 1961, Фл. СССР **26**: 348, pro syn. *Tanacetum odessanum* (Klokov) Tzvelev; Нейв., 1976, Fl. Europ. **4**: 170, pro syn. *T. odessanum* (Klokov) Tzvelev; Цвелев, 1994, Фл. европ. ч. СССР **7**: 147, pro syn. *T. odessanum* (Klokov) Tzvelev.

За протоологом: «Одесса, herb. Ledebour».

Тип. «Herb. Ledebour. pr. Odessa.» (*LE* s.n. — lectotypus: Tzvelev ex N. Shiyan et al., hoc loco; Tzvelev, in herb.).

38. *Pyrethrum paczoskii* Zefir., 1957, Ботан. мат-лы (Ленинград), **18**: 255; Цвелев, 1961, Фл. СССР **26**: 349, pro syn. *T. paczoskii* (Zefir.) Tzvelev; Нейв., 1976, Fl. Europ. **4**: 170, pro syn. *T. paczoskii* (Zefir.) Tzvelev; Цвелев, 1994, Фл. европ. ч. СССР **7**: 146, pro syn. *T. paczoskii* (Zefir.) Tzvelev.

За протоологом: «Voikovo (Aibary), in steppes lapidosis, 18 VI 1923, fl., Dzevanovski. — Войково (Айбары, каменистая степь)».

Тип: «Айбары — каменистая степь, 18 VI [19]23, S. Dzevanovsky» (*LE* s.n. — holotypus, isotypi).

39. *Pyrethrum tauricum* Zelenetzky, 1906, Мат. Фл. Крыма: 344; Цвелев, 1961, Фл. СССР **26**: 232, pro syn. *P. corymbosum* (L.) Willd.; Цвелев, 1994, Фл. европ. ч. СССР **7**:140, pro syn. *P. corymbosum* (L.) Willd.

За протологом: «Сев[ерные] ск[лоны] 13 VII 1887. Кикинеиз х яйла х Коккоз (в пер[иод] цвет[етения]). 24 VI 1887. Алушта х Козьмо-Дамиан (в пер[иод] цвет[етения]). 12 VII 1887 Бахчисарай (в пер[иод] цвет[етения]). VII 1885. Симферополь (в пер[иод] цвет[етения])».

Тип: Не виявлений. Імовірно, зберігається в гербарії *MSUD*.

Рекомендує до друку
Р.І. Бурда

Надійшла 11.08.2011 р.

Н.Н. Шиян, С.Л. Мосякин, Н.М. Федорончук

Інститут ботаники імені Н.Г. Холодного НАН України, г. Київ

ТИПИФИКАЦІЯ ТАКСОНОВ СЕМЕЙСТВА *ASTERACEAE* ФЛОРИ УКРАЇНИ:
РОДИ *JURINEA* CASS., *LAGOSERIS* M. BIEB., *LAMYRA* (CASS.) CASS., *LAPSANA* L.,
LEONTODON L., *LEUCANTHEMUM* MILL., *LIGULARIA* CASS., *MATRICARIA* L.,
ONOPORDUM L., *PICRIS* L., *PTARMICA* NECK., *PULICARIA* GAERTN., *PYRETHRUM* ZINN.

В статті изложены результати типифікації видів родини *Asteraceae* з родів *Jurinea*, *Lagoseris*, *Lamyra*, *Lapsana*, *Leontodon*, *Leucanthemum*, *Ligularia*, *Matricaria*, *Onopordum*, *Picris*, *Ptarmica*, *Pulicaria*, *Pyrethrum*, описаних з території України. Для кожного виду вказані базіонім, синоніміка, протолог, номенклатурний тип і місце його зберігання.

Ключевые слова: тип вида, голотип, лектотип, паратип, изотип, *Jurinea*, *Lagoseris*, *Lamyra*, *Lapsana*, *Leontodon*, *Leucanthemum*, *Ligularia*, *Matricaria*, *Onopordum*, *Picris*, *Ptarmica*, *Pulicaria*, *Pyrethrum*, *гербарий*.

N.M. Shiyani, S.L. Mosyakin, M.M. Fedoronchuk

M.G. Kholodny Institute of Botany, National Academy of Science of Ukraine, Kyiv

TYPIFICATION OF TAXA OF THE *ASTERACEAE* FAMILY IN THE FLORA OF UKRAINE: GENERA *JURINEA* CASS., *LAGOSERIS* M. BIEB., *LAMYRA* (CASS.) CASS., *LAPSANA* L., *LEONTODON* L., *LEUCANTHEMUM* MILL., *LIGULARIA* CASS., *MATRICARIA* L., *ONOPORDUM* L., *PICRIS* L., *PTARMICA* NECK., *PULICARIA* GAERTN., *PYRETHRUM* ZINN.

In the article results of typification of the *Asteraceae* species (from genera *Jurinea*, *Lagoseris*, *Lamyra*, *Lapsana*, *Leontodon*, *Leucanthemum*, *Ligularia*, *Matricaria*, *Onopordum*, *Picris*, *Ptarmica*, *Pulicaria*, *Pyrethrum*) described from Ukraine are given. For each species, the following data are provided: basionym; synonym, type according to the protologue, nomenclatural type and its location (herbarium).

Key words: *typus*, *holotypus*, *lectotypus*, *isotypus*, *paratypus*, *Jurinea*, *Lagoseris*, *Lamyra*, *Lapsana*, *Leontodon*, *Leucanthemum*, *Ligularia*, *Matricaria*, *Onopordum*, *Picris*, *Ptarmica*, *Pulicaria*, *Pyrethrum*, herbarium.